

Vårt Luftvärn

Luftvärnets Befälsutbildningsförbunds tidskrift

Nr 3 • Årgång 84 • 2024

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund

Schlstedtsgratan 7 / 1310
115 28 STOCKHOLM

E-post: exp@luftvarn.se
Internet: www.luftvarn.se
Facebook: [Svenskt Luftvärn](#)

Kansli

Tfn 08-664 71 89

Väddö Kursgård Lvbyn AB

Ytterskär 2, 764 92 VÄDDÖ
E-post: info@vaddokursgard.se
Internet: www.vaddokursgard.se

Bokningsansvarig

Magdalena Mayer
Tfn 0176-542 19

Vårt Luftvärn

PRV utgivningsbevis nr 1678

E-post: exp@luftvarn.se
Ansvarig utgivare Per-Olov Lisén
Tfn 0790-461 683

Redaktör

Björn Kagger
E-post: bjorn.kagger@luftvarn.se

Medlemskap

Avgift 40 kr per år, ständigt medlemskap 500 kr.
Betalas till plusgiro 598 88-8, alternativt till
bankgiro 966-1497.

Avgift för medlemmar i
Stockholms Luftvärnsförenings Skytteklubb
och Roslagens Hemvärnsförening betalas av
respektive förening.

Innehåll nr 3 år 2024

Trevlig läsning!	s 3
ULv höstaktiviteter och rekrytering	s 4
Lv 6 slutövning Halmnäs	s 5
Johan - ULv:aren blev regementschef... s 8	
Snart levereras Elde 70	s 10
Kontakt med Luftvärnsförbundets finska motsvarighet	s 11
Instr.möte om kurserna i Lufthot	s 15
Förbundsstämman 2024	s 16
Förbundsstämman 2025	s 16
Lv-förbundets stipendier utdelade	s 17
Luftvärnsdagen 2024	s 17
ULv våravslutning på Väddö	s 18
Skytteklubben, tävlingar i full gång	s 20
Väddö Kursgård, Lvbyn	s 23
Aktiviteter hösten 2024	s 24

Omslaget:

Patriot-lavett under Halmnäs-övningen.
Se artikel på sid 5.

Tryck: Affärstryckeriet, Norrtälje
MILJÖMÄRKAT Trycksak lic nr 341 290

Trevlig läsning!

Johan Jönsson – förbundsordförande.

Luftvärnare, sportskyttar, ungdomar och andra läsare av Vårt Luftvärn! I handen har ni ett nummer av förbundstidningen för Luftvärnsförbundet.

Vad har vi som förbundsmedlemmar gemensamt? Svaret på den frågan är nog beroende på vilken medlem man frågar. Förbundet har en bredd av verksamheter – frivillig försvarsutbildning för vuxna och ungdomar, en skytteklubb och försvarsinformation.

Förbundet – dåvarande Stockholms luftvärnsförening - kom till 1926 då att ett antal stockholmare ansåg att luftförsvaret av Stockholm behövdes förstärkas med erfarenheterna från första världskrigets användande av flygplan och zeppelinare. Liknade föreningar bildades i många andra städer i Sverige. Samtidigt ansågs första världskriget vara *"the war to end all wars"*, Krigsmaktens organisation reducerades kraftigt i 1925 års försvarsbeslut. Våra föregångare hade inte det lätt att motivera varför luftförsvaret behövdes när besparingar gjordes. Känns det igen?

Idag är luftvärn särskilt omnämnt i försvarsberedningens rapport som något som politikerna trycker särskilt på. Du som läsare har åtminstone ett medlemskap i Luftvärnsförbundet, motiverat av ditt personliga skäl. Läs artiklarna i detta nummer av Vårt luftvärn, läs även de där du normalt bläddrar förbi. Luftvärnsintresserade – läs om skytteklubbens verksamhet, skytteklubbsmedlemmar läs – om robot 70 NG. Ni ungdomar läser redan allt, det vet jag av egen erfarenhet.

Mycket verksamhet har genomförts. Läs artikeln om övning Halmnäs, Luftvärnsregementets stora övning tillsammans med F 7 och K 3. Delar av styrelsen skriver om sitt besök på en finsk luftvärnsövning. Leif Jansson på FMV skriver om robot 70 next generation (NG) vilken är den senaste versionen av det systemet som jag misstänker att många medlemmar

Överste Johan Jönsson – förbundsordförande.
Foto: Försvarsmakten, Alexander Gustavsson.

är utbildade på. Även några andra instick finns från ULv, Lv 6, Väddö Kursgård – Lv-byn m. m.

Jag vill uppmana er att engagera er. Anmäl dig till luftshotskursen. Eller till Luftvärnsdagen i höst, där några av luftförsvarets främsta generaler, överstar och industri är med som föreläsare. Har ni inte möjlighet till det, ta med företaget eller familjen till Väddö kursgård och bidra indirekt till att vi kan ha kvar en fysisk utbildningsplats. Skytteklubben bjuder jag varmt in till dessa aktiviteter, det behövs ingen förkunskap i luftvärn för tex luftvärnsdagen. Till skytteklubben säger jag att ni behövs för försvaret. Varje skytt är viktig och dina A-zonsträffar höjer svårigheten för en motståndare att besegra Sverige – sportskyttarna är många tusen mer än vi har soldater och officerare i Försvaret.

Likt våra företrädare har vi en resa att göra från nedrustning till upprustning och frivilligförsvaret är fortfarande en viktig del. Vad innebär framtiden för Luftvärnsförbundet? Det ska vi

som förbund klura ut. Luftvärn behövs överallt i högintensiv högteknologisk krigföring, nya förmågor och hot har uppstått tillsammans med

de gamla.
Börja med att njuta av Vårt Luftvärn och bli lite försvarsuppläst! Trevlig läsning!

ULv höstaktiviteter 2024

- 17 augusti: rekryteringsföreläsning vid Norrtälje FOS-hus.
- 21 augusti: kvällslektion för ULv äldre medlemmar i Norrtälje FOS-hus.
- 30 augusti – 1 september: helgövning på Vaddö.
- 25 september: kvällslektion för ULv äldre medlemmar i Norrtälje FOS-hus.
- 4 - 6 oktober: helgövning på Vaddö.
- 27 oktober – 1 november (höstlov): kurs med Lv-materiel hos Lv 6 i Halmstad för ULv äldre medlemmar.
- Vecka 44 (höstlov): centrala kurser för äldre medlemmar med minst en ”romb”. Inbjudan och anmälan via ULv på Internet www.luftvarn.se/ulv
- 29 oktober (höstlov): utlämning av personlig låneutrustning till nya medlemmar och möjlighet till persedelbyten för alla, vid Försvarsmaktens förråd på Vaddö.
- 6 november: kvällslektion för ULv äldre medlemmar i Norrtälje FOS-hus.
- 8 - 10 november: helgövning på Vaddö
- 7 december: terminsavslutning i Norrtälje.

Datumen ovan är preliminära och ytterligare aktiviteter kan tillkomma. Information kommer som vanligt månadsvis i kursorder och hos ULv på Internet: www.luftvarn.se/ulv

Halmnäs - årets slutövning för Lv 6

Christer Molander – vice förbundsordförande, Ulf Moen och Stefan Bratt – styrelseledamöter i Luftvärnsförbundet

Eldenhet 98 fanns med under övningen.

Luftvärnsregementet bjud in Luftvärnsförbundet att besöka årets slutövning, som är en samövning mellan F 7 i Sätenäs och Lv 6 i Halmstad. Årets slutövning är för 62. Lv-bataljonen, den första i raden på väg mot en färdig krigsbataljon år 2027

Två representanter från Luftvärnsförbundet besökte övningen under två dagar, där vi fick se del av det som kommer bli ett komplett förband. Vi besökte stab/tross, eld-, underrättelseenheter samt markförsvarsdelar, och utvecklingen som förbandet genomgår är både mycket imponerande och glädjande för ett luftvärnshjärta.

Det som var mest påtagligt var den positiva inställning som vi möttes av från soldater till ledning. De har verkligen rätt person på rätt plats. Under de dagar som övningen pågått, fram

till och med vårt besök, så hade alla luftmål nedkämpats. Även markförsvaret hade med

Ksp-omgång ur markförsvaret.

Skydd av radarenheten.

tydlighet visat motståndarna att Luftvärnet ger man sig inte på.

Vi fick även en imponerade och informativ guidning inne på F7's transportenhet. Här gör personalen saker som andra länder, som har C-130 Hercules, inte kan eller får göra för tillverkaren. De har även uppfunnit och infört smarta lösningar som markant underlättar arbetet med att hålla flygplanen i flygbart skick, vilket behövs då det varje dag sker flygningar med ett eller flera av våra Svenska Herculesplan.

Omlastning av tung materiel.

Trossen i Halmnäs.

I samband med årets slutövning för värnpliktiga, Halmnäs 24 genomfördes luftvärnsbataljon 103/98 nya markförsvars- och säkerhetskompani ett antal metodförsök. En del av dessa försök var hundar som sensorförmåga för luftvärnssäkerhetsplutonen. I slutet av maj anlände de första tjänstehundarna till Halmstad och Lv6.

Skydd av Patriot-lavett.

Tillväxten inom luftvärnet och Luftvärnsregementet är fortsatt stark, både vad gäller ny materiel, nya förband och inte minst infrastruktuursatsningar i Halmstad.

I början av maj var det också premiär för ett av förbanden att arbeta med hundar, denna gång inlånade från Helikopterflottiljens säkerhetsförband i skogarna runt om Sätenäs garnison. Några veckor senare, i slutet av maj, tassade de första hundarna in genom regementets grindar för att ingå i luftvärnssäkerhetsplutonen (lvsäk).

Under Halmnäs 24 fick också lvsäk-plutonen ett kvalificerat motstånd i form av både patruller från fallskärmsjägarkompaniet i Karlsborg samt infiltration av 32. underrättelsebataljonen från samma förband.

– Under denna övning består kompaniet av två plutoner; en markförsvarspluton bemannade av värnpliktiga och en luftvärnssäkerhetspluton som bemannas av anställda soldater, berättar kompanichefen, löjtnanten ”Mikael”.

Under några år deltog han i arbetet med att starta uppbyggnaden av luftvärnets förmåga till markstrid tack vare sin bakgrund inom Helikopterflottiljen med liknande uppgifter inom skydd och bevakning. Hans arbete har idag övertagits av fanjunkaren Viktor.

– Kompaniet är just nu inne i en markant tillväxtfas både vad gäller personal och inte minst materiel och förmågor. En helt ny förmåga för

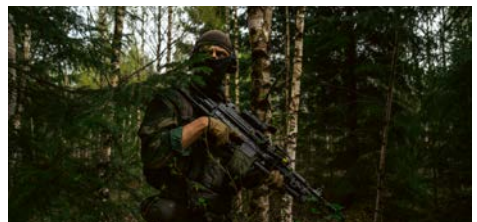
bataljonen är hundar då vi kommer att få våra första tilldelade hundekipage i år, berättar Viktor.

Inget egenvärde

Under ledning av Luftvärnets Stridsskola (LvSS) genomförs organisations- och metodförsök baserat på den nya handbok som tagits fram för markförsvaret. En handbok baserad på Flygvapnets handbok markförsvaret.

– I kompaniet som det ser ut just nu ingår ytterligare tre markförsvarsplutoner, en luftvärnssäkerhetspluton, en granatkastarpluton samt en stab-och trosspluton, berättar Viktor. Han betonar att kompaniet i sig inte har något egenvärde utan ska bidra till att luftvärnsbataljonen kan lösa sin huvuduppgift – strid mot luftmål.

– Vi får tilldelade skyddsvärden utifrån de bedömande som bataljonen gör, vilket i sin tur utmynnar i områden eller platser där plutonerna spanar eller bevakar. Förbandet kommer att bestå av cirka 150 personer, både fast anställda soldater och värnpliktiga.

Patruller infiltrerade.

Johan –ULv:aren blev regementschef

Stefan Bratt – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet

Tre regementschefer tillsammans.

I närvaro av en tidigare och en avgående regementschef blev söderkisen Johan Jönsson den 3 maj historisk inom Luftvärnsförbundet då han som förste ULv:are övertog befattningen som Luftvärnsregementets chef. Därmed är också förbundets ordförande en regementschef.

Enligt Vårt Luftvärns efterforskningar har aldrig tidigare en person som startat sin militära verksamhet inom förbundets ungdomsverksamhet (ULv) blivit regementschef. Förrän nu. Johan Jönsson gick med i ULv som 15-åring.

Det militära intresset och nyfikenheten föddes dock tidigare, redan som barn. Platsen var vägen intill det sommarställe på dåvarande Ing 1:s skjutfält i Almnäs utanför Södertälje som mamma Birgitta hyrde av officeren Valter Pella. – Jag minns än idag när jag och Valters söner stod vid väggkanten i någon sorts givakt och hälsade på ingenjörernas fordon när de passerade vår stuga, säger Johan och skrattar.

Gick med i ungdomsverksamhet

– Det var nog i samband med dessa hälsningar som mitt militära intresse föddes, vilket gjorde att jag något senare som femtonåring gick med i frivilligorganisationen Luftvärnsförbundets ungdomsverksamhet, ULv. Ett förbund som jag idag är nybliven ordförande för så cirkeln är väl sluten, berättar Johan.

Efter åren med luftvärnsungdomarna väntade värnplikten och Johan blev placerad på ett förband som han sedan har tjänstgjort vid i flera decennier – Svea Livgarde i Kungsängen.

– Jag hade fokus inställt på att gå vidare i det militära och bli yrkesofficer, vilket jag också lyckades att uppnå då jag blev antagen till Luftvärnets officershögskola. Genom ungdomsåren vid ULv hade jag fått en grundkunskap om luftvärnets verksamhet, bland annat via sommarkurserna på Väddö. De åren var en underbar tid....

Tjänstgjorde på Lv 3

Det var alltså luftvärnet och Norrtälje som blev Johans första anställning i det militära. Men tiden inom Roslagens Luftvärnsskår blev kort då nedläggningsbeslutet kom bara efter två år på förbandet:

– Jag sökte som officer både vid Livgardet och Lv 3 och fick mest positivt bemötande från rekryteringsofficeren från Lv 3. Men, jag ska erkänna att det blev en stor omställning för mig att gå från infanteri till luftvärn. Mycket mer

tekniskt fokus som jag haft stor nytta av under hela min militära karriär, konstaterar den nyblivne översten.

Vid detta laget var Johan Jönsson löjtnant och stod utan förband efter Lv 3:s avveckling.

Tre regementschefer tillsammans.

– Efter nedläggningen fick jag möjlighet att åka till Kosovo på utlandstjänst. När jag kom hem tjänstgjorde jag på Lv 6 ett kort tag innan vi valde att flytta tillbaka till Stockholm. Jag återvände till Livgardet där jag blev kvar i 20 år. På Livgardet har Johan gjort det mesta kopplat till dragondelen. Det som idag är Liv-, Militärpolis- och Säkerhetsbataljon.

”Stor förmån”

Att nu, efter två decenniers frånvaro från luftvärnet återgå till funktionen ser Johan Jönsson som en stor förmån:

– Jag är luftvärnare i grunden och har ett stort hjärta för denna funktion. Samtidigt är det viktigt att ha god kunskap och förståelse om armésystemet. Tittar du på en lv-pluton och en MP-pluton är skillnaderna inte särskilt stora. Båda har sina enheter utspridda på ett stort geografiskt område och verkar långt ifrån kompaniets ledning.

Han fortsätter:

– På något sätt har jag alltid brunnit för det konkreta krigsförbandet. Efter några chefsbefattningar fick jag uppdraget att ta hand om Livgardets första anställda soldater från och med augusti 2010. Det var i stort sett obanad terräng med många frågetecken som jag och fyra andra kollegor ställdes inför när vi förberedde soldaternas utbildning. Vad ska de ha i lön, utbildningskrav, utrustning. Frågorna var otaliga och samtidigt infördes PRIO-systemet vilket blev en utmaning i sig, men jag tyckte att det var väldigt stimulerande och roligt

uppgift, säger Johan Jönsson.

”Måste värna om personalen”

– Vilka tankar har du inför de kommande åren som chef för luftvärnet och luftvärnsinspektör?
– Personalen är det viktigaste vi har. Luftvärn är ett tekniskt tungt truppslag som kräver kunning personal som kan systemen. Det krävs även proaktiv stödpersonal som ser till att luftvärnsystemen kan fungera över tid. Att få personalen att trivas på förbandet och därmed stanna kvar är viktigt för mig eftersom kunskap tar tid att bygga upp.

Johan Jönsson hälsar på trossoldater under Halmnäs-övningen.

– Jag funderar också på hur vi kan använda mer uppdragstaktik och uppdragsglädje i vardagen för att kunna lösa våra beredskaps- och krigsuppgifter. Jag vill ta fram en målbild som regementet, garnisonen och bataljonerna kan förhålla sig till för att kunna utvecklas. Denna målbild kommer att behöva arbetas fram gemensamt och på bredd, den kommer ha krigsföring i fokus. Hur blir vi farligare för fienden och bättre för vårt gemensamma försvar?

Fakta Johan Jönsson:

Johan Jönsson är uppvuxen och bor i Stockholm. Han examinerades som fänrik 1998. Han har varit chef för 11. Militärpolisbataljonen samt ställföreträdande chef för Livbataljonen med säte på K 1. Han är gift med Lisa och har två barn sedan tidigare äktenskap. Han har tagit emot Högkvarterets förtjänstmedalj för det inledande arbetet med stöd till Ukraina. På fritiden tränar han både löpning och karate och har ett torp som kräver en del arbetstimmar.

Snart levereras EldE70 D

Leif Jansson – Projektledare Vidmakthåll Lv vid Försvarets Materielverk

Den 17 juni 1976 skrevs kontraktet på seriebeställningen av RBS 70. Totalt anskaffades 524 stycken EldE 70, som ingick i 50 kompanier. Runt 1998 genomfördes REMO 70, RENovering och MODifiering av dessa EldE 70 som efter REMO:t benämndes EldE 70 B.

Nya EldE 70 D demonstrerades.

I samband med Nordic Battlegroup 08/ NBG08 anskaffades ett mindre antal IR-sikten till EldE 70 och dessa modifierade enheter benämndes EldE 70 C. Nu tas ett ytterligare och inte minst ett större kliv nu när EldE 70 D anskaffas.

Efter sommaren kommer FMV motta ett antal EldE 70 D inklusive simulator och test-utrustning från leverantören Saab Bofors Dynamics, SBD. EldE 70 D är det svenska namnet på det som SBD benämner RBS 70 NG, Next Generation.

För skytten kommer EldE 70 D betydligt förenkla arbetet eftersom EldE 70 D har en automatisk målfångning och målföljning så skytten behöver mer eller mindre "bara" grovrikta. Så de många timmarna i simulatorhallen där skyttens tumegenskaper övades är ett minne blott. Visst, simulator-träning kommer även i fortsättningen att behövas men att vara väldigt stadig på höger tumme behövs inte längre. I stället för att med höger tunne hålla tumspaken och därmed riktpunkten på rätt plats på målet så kommer skytten med tumspaken välja träffpunkt på målet, eventuellt målväxla och likande. Det här

gör också att räckvidden blir lite längre eftersom det blir en stabilare robotbana.

En annan stor fördel är att EldE 70 D sikter ett IRV-sikte så sikter har redan i grundkonfigurationen mörkerkapacitet. Dagens EldE 70 C har ett påhängssikte för att få mörkerkapacitet. En annan fördel är att vikten har nedgått på siktet.

Den 9-10 april genomfördes enklare systemprov med målflyg hos SBD i Karlskoga för att kontrollera att befintlig materiel och att sambandskedjan från radarn Ps 90 till eldenheten med Stridsledningsterminalen (SLT) och sikter EldE 70 D fungerar. Självklart fungerade det! Så det var nöjda representanter från Lv 6 och FMV som bevittnade detta och kunde lämna Karlskoga med tillförsikt.

Projektet har flutit på bra under de år som det har pågått. Mycket tack vare en positiv och ödmjuk leverantör SBD i Karlskoga. Med Covid-pandemi blev det efterföljande komponentbrist.

Efter sommaren kommer det att vara leverans av EldE 70 D till FMV. Därefter kommer det att vara lärar- och teknikerutbildning samt en del administration innan FMV levererar EldE 70 D till Försvarmakten. Planen just nu är att införandet av EldE 70 D i Försvarmakten ska avslutas med en skarpsskjutning senare i höst.

EldE 70 D kommer att bli ett stort förmågeflyt för Försvarmakten jämfört med "gamla" EldE 70 "classic". EldE 70 D kommer också att ingå i det fordonsintegrerade systemet MSHORAD som kommer att levereras inom en framtid. I nästa nummer av Vårt Luftvärn så kommer ett reportage från leveransen, kurserna och den inledande verksamheten med EldE 70 D vid Försvarmakten.

Luftvärnsförbundet i österled:

Kontakter etablerade med luftvärnet i Finland

Kapten Stefan Bratt – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet.

Elgdivning med dubbelpipiga luftvärnskanon 23, en moderniserad version av ryska ZSU-23 "Sergei"

Det svenska Natomedlemskapet innebär nya möjligheter för Luftvärnsförbundets verksamhet. En del i detta är att etablera kontakter i andra nordiska Nato-länder med motsvarighet till förbundet. Ett steg i arbetet togs när delar av förbundsstyrelsen besökte Österbotten i Finland och träffade finske Luftvärnsinspektören samt några av hans kollegor.

Redan i samband med förra årets Försvarsmaktsövning Aurora 23 togs de första initiala kontakterna med finska luftvärnsföreträdare av förbundsledningen. En kontakt som i år utmynnat i en direkt inbjudan till förbundet att besöka den finska slutövningen för värnpliktiga, Mallet Strike vid skjutfältet i Lohtaja, en dryg timmes bilresa norr om Vasa i Österbotten.

Träffade inspektören

Som gräddes på moset fick också den svenska delegationen ett kort möte med finske luftvärnsinspektören, överste Mano-Mikael Nokelainen som också lovade att öppna dörrar för ett fortsatt närmande

Överste Mano-Mikael Nokelainen.

till Lv-förbundet. Det finska besöket inleddes dock med ett kortare stopp vid ett av Sveriges senaste slagfält, Oravais. Ett område där de svenske under två dagars intensiva strider 14–15 september 1808

Fordonsmonterad lvkanon, 35 mm.

skulle komma att drivas på flykt av den ryske befälhavaren Nikolaj Kamenkijs 6 000 man stora här efter att svenskarna försökt att trasa sönder det ryska anfalllet men motanfallen blev för kraftiga. Ett slag som även den finske nationalskalden Johan Ludvig Runeberg skildrat i ett antal diktter.

Slagfältet är väl dokumenterat på platsen med ett antal, detaljerat beskrivande informationstavlor samt det närbelägna Furirbostället där en liten utställning finns att beskåda när museet är öppet.

Svensk soldat vid Oravais.

Soldatutrustning och tält vid Oravais.

Lv-förbundets besökare utrustades väl inför skjutningarna.

Huvudpunkten under besöket var emellertid den tre veckor långa slutövningen för årets första kull värnpliktiga (Finland utbildar årligt två värnpliktskullar luftvärnssoldater) – Mallet Strike vars skarpskjutningsdel genomfördes vid det försvarsmaktsgemensamma skjutfältet Lohtaja.

Ingen nedrustningsiver

I motsats till Sverige har det finska luftvärnet inte genomfört något stålbad utan har mycket goda resurser i form av en rad olika system. Som exempel kan nämnas att de olika luftvärnsförbanden i dag förfogar över åtta olika system varav den stora merparten är eldrörssystem (23 o 35 mm). Under förbundsstyrelsens besök står skjutning med dubbelpipiga luftvärnskanon 23, en moderniserad version av ryska

ZSU 23 "Sergei" samt luftvärnsrobot 90M 23 på dagens schema.

Skjutningar som genomförs av värnpliktiga från fler förband; Jägarbrigaden i Rovaniemi, Helsingfors Luftvärnsregemente som ingår som en bataljon i Pansarbrigaden samt Salpausselkä luftvärnsbataljon från Kareliska Brigaden med flera. Även marinen och flygvapnet deltar med olika förband och övningen leds av Luftstridsskolan.

Anskaffar långgräckviddigt luftvärn

Överste Nokelainen är tidigare chef för Helsingfors Luftvärnsregemente. Han berättar att han fram emot kommande förstärkning som nyligen beslutades av riksdagen då finnarna som enda Natoland beslutade att köpa israeliska, medel-

räckviddiga systemet Davids Sling bestyckat med Stunnermissiler. Beställningen gjordes i november förra året och värderas till cirka 4 miljarder svenska kronor. Anskaffningen är delvis avsedd att ersätta franska Crotalesystemet som varit operativt över 30 år.

- Men, vi har också inlett ett arbete med att se över vår långräckviddiga förmåga i ett program som vi kallar ITSUKO 1 och 2. Vi ser verkligen fram emot att få förbättra vår långräckviddiga förmåga då vi anser att vi

Henri Ruotsalainen, chef Helsingfors Luftvärnsregemente.

har en god och hög förmåga vad gäller när- och medelräckviddigt luftvärn, säger Mano-Mikael Nokelainen.

Mallet Strike var från början en ren skjutövning men har under de senaste tio åren utvecklats till att genomföras som en tillämpad övning med elektronisk krigföring samt luftoperationer. Första veckan ägnas åt

skarpsskjutning och andra veckan är tillämpad:

- Den tredje och sista veckan omgrupperar vi förbanden till andra platser i Finland där sannolikheten är stor att vi har en skarp krigsuppgift, till exempel flygbaser eller andra vitala objekt. Övningen genomförs då också under ledning av respektive vapengren, berättar en av de övade kompanicheferna, kapten Henrik Vähämartti.

"Värmer ett soldathjärta"

Under besöksdagen som också är officiell besöksdag för andra gäster är ett antal pensionerade officerare på plats för att ta del av övningen. En av dessa är översten Rauli Korpela, som minns tiden då han genomförde mindre samövningar i Sverige med dåvarande Lv 7 i Luleå:

- Jag var i egenskap av stabschef för Lapplands luftvärnsregemente i Rovaniemi chef för den grupp som besökte en av era övningar i Norrbotten. Det var dåvarande chefen för Lv 7 som bjöd in oss och det gläder ett gammalt soldathjärta att höra att vi nu ska återuppta övningsverksamheten tillsammans med er i Sverige, säger Rauli Korpela.

Christer Molander överlämnar Luftvärnsförbundets standard till överste Mano-Mikael Nokelainen, finske luftvärnsinspektören.

Foto: kapten Stefan Bratt

Instruktörmöte för kurserna om Lufthot och motåtgärder

Lördagen den 14 – söndagen den 15 september 2024.

Att det finns ett modernt lufthot mot båda sidor i kriget i Ukraina är numera välkänt. Det är till vissa delar lufthot som skulle kunna drabba oss redan i ett gråzonsläge. Luftvärnsförbundet erbjuder och har genomfört kurser om lufthot och motåtgärder avsedda för förband som inte har luftvärnsförmåga.

Teknikutvecklingen vad gäller system med obemannade luftfarkoster (UAS) och den taktiska och stridstekniska utvecklingen i Ukraina går fort. En större uppdatering av kursen gjordes förra året vad gäller hotbilden och vilka motåtgärder som är tillgängliga mot små UAS.

Grundkonceptet är en halvdagskurs för hemvärnsförband under ledning av tillresande lärare från Luftvärnsförbundet som ska kunna ingå om en del i ett hemvärnsförbands utbildning. Halvdagskursen går också att utveckla till en heldagskurs då också mer tas upp om det aktiva luftförsvaret och om luftlandsättningar. I en tvådagarskurs behandlas hur lufthotet kan beaktas vid arbetet i en hemvärnsbataljonstab. Intresset för kurserna är stort bland hemvärnsförbanden och vi har fått rapporter från instruktörer som givit kursen vid sina egna förband om hur man ändrat sitt uppträdande när man blev varse lufthotet. Tyvärr har vi hitills haft svårt att få in kurserna i Hemvärnets planering. Med stärkt stöd från Försvarsutbildarna och militärregionerna tror vi att efterfrågan kan komma att öka.

Vi inbjuder nu till ett Instruktörmöte på Vaddö kursgård med begränsat antal deltagare fr.o.m. **lördagen den 14 september kl 10.00 t.o.m. söndagen den 15 september kl 15.00.** Syftet är dels att ge de som gått instruktörskurserna tidigare en möjlighet att delta i finslipningen av det senaste kursmaterialet, dels att utbilda nya instruktörer som kan genomföra kurstillfällen vid förbanden.

I mötet kommer vi att gå igenom och komplettera bilden av lufthotet och motåtgärder och granska det pedagogiska upplägget. Vi ska också ägna någon tid åt hur den visdom vi förvärvat skulle kunna få tillämpning för "blåljusmyndigheter" och skydd av civil infrastruktur.

Skriftlig ansökan om deltagande ska ha kommit till Luftvärnsförbundets kansli **senast den 2 september 2024** per e-post till exp@luftvarn.se. Besked via telefon undanbedes. Enkel meritförteckning och referenser ska bifogas av dig som inte tidigare har genomfört denna instruktörsutbildning. Militär grad och erfarenhet som trupputbildare är meriterande. Besked om antagning meddelas snarast efter den 2 september.

Ytterligare upplysningar lämnas av john.furstenbach@luftvarn.se
John Fürstenbach, Kurschef.

Förbundsstämman 2024

Ordföranden fäster förtjänststecken på John Fürstenbach.

Förbundsstämman 2024 genomfördes lördagen den 16 mars på K 1 i Stockholm, varvid förbundsstyrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2023 och val av funktionärer förrättades enligt nedan. I anslutning till stämman genomfördes försvarsinformation av förbundssekreteraren, övlt Michael Reberg, på temat "Luftthotet och luftvärnets utveckling". Avslutningsvis kungjordes utmärkelser innan en gemensam lunch intogs i restaurang Kavalleristen.

Erhållna utmärkelser:

- Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänstmedalj i guld till Per-Olov Lisén.
- Lv-förbundets förtjänstmedalj i guld till Anders Fransson
- Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänstmedalj i silver till Björn Kagger och Johan Valström.
- Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänststecken till John Fürstenbach.

Förbundsstyrelse

Johan Jönsson, Förbundsordförande
Christer Molander, Vice förbundsordförande
Michael Reberg, Förbundssekreterare
Anders Fransson, Förbundsassistent
Stefan Bratt, Ledamot
John Fürstenbach, Ledamot
Mattias Hiller, Ledamot,
Björn Kagger, Ledamot

Per-Olov Lisén, Ledamot
Ulf Moen, Ledamot
Filip Scheynius, Ledamot
Anders Svensson, Ledamot

Revisorer

Ordinarie: Per Nordlund
Ordinarie: Robert Winton
Ersättare: Olle Madebrink

Valberedning

Per-Olov Lisén (ordförande)
Daniel Grip, Alexander Rajsic,
Alexander Westman.

Samtliga funktionärer ovan nås via förbundskansliet eller personligen med e-post enligt principen:
fornamn.efternamn@luftvarn.se
(Använd endast gemener, å och ä skrivs a, ö skrivs o. Inga apostrofer.)

Anders Fransson fick Lv-förbundets förtjänstmedalj i guld.

Meddelande om förbundsstämma 2025

Luftvärnsförbundets ordinarie stämma 2025 avhålls preliminärt under mars månad i Stockholm. Motioner och förslag ska vara förbundskansliet tillhanda senast den 15 januari. Slutlig kallelse kommer i januari. Slutlig kallelse kommer i vinternumret av "Vårt Luftvärn".

Lv 6 utryckningsceremoni Luftvärnsförbundets stipendier utdelade i Halmstad.

Christer Molander – vice förbundsordförande.

Christer Molander, vice förbundsordförande, delar ut Luftvärnsförbundets stipender.

I maj i år skedde soldatceremonin på regementsområdet, detta till följd av omvärldsläget och säkerhetsaspekten för allmänheten.

Vid denna ceremoni delades även Luftvärnsförbundets stipendier till årets bästa värnpliktiga befäl ut.

Dessa soldater har med beröm representerat sina respektive förbandsdelar inom grundutbildningsbataljonen.

Stipendiaterna erhöll ett diplom, ett monetärt erkännande samt självklart ett medlemskap i Luftvärnsförbundet.

De som fick stipendier denna gång är:

Korporal Oliver Karlsson – ställföreträdande chef för luftvärnspluton rb 98.

Korporal Jack Lorentzon – ställföreträdande chef för förnödenhetspluton.

Inbjudan till förbundets Luftvärnsdag – lördagen den 16 november
GIH på Östermalm i Stockholm.

Luftvärnsdagen i Stockholm med fokus på integrering av svenskt luftförsvar i Nato

Luftvärn är idag något som många talar om. Inte minst påvisas betydelsen av effektivt luftvärn i Ukraina och Israel. Luftvärnsförbundets luftvärnsdag 2024 genomförs lördagen den 16 november med fokus på det svenska Natomedlemskapet och integrering av luftförsvaret i Nato.

Återigen är platsen för seminariedagen Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH) vid Lidingövägen 1 i Stockholm. Arrangemanget pågår kl 0930-1630 och flera intressanta föreläsare är bokade.

– Vi har fått klartecken om en programpunkt om hur Natos Integrated Air and Missile Defence (IAMD) kommer att påverka och införas i det svenska luftförsvaret. Vi hoppas också att en representant för Arméledningen kommer och berättar om framtidens arméluftvärn, säger Stefan Bratt, huvudansvarig för luftvärnsdagen.

Det kommer också att genomföras kortare presentationer av nya luftvärnssystem som tillverkas av svenska företag.

I första hand vänder sig dagen till medlemmar i Luftvärnsförbundet och reservofficerare inom funktionen.

– Naturligtvis välkomnar vi även andra medlemmar i Försvarsutbildarna med ett intresse för luftvärnsfrågor. Vikten av ett kompetent och väl fungerande luftvärn ser vi bland annat i den pågående konflikten i Israel där deras system Iron Dome visat stor effektivitet, konstaterar Stefan Bratt.

Mer information om detaljer i programmet kommer att presenteras på Lv-förbundets aktivitetssida på Internet: www.luftvarn.se/akt/ Via denna nås även ett webbformulär för ansökan senast fredagen den 8 november (via telefon eller e-post undanbeds).

Välkommen med din anmälan!

Stefan Bratt, arrangör & styrelseledamot i Luftvärnsförbundet.

Våravslutning för ULv på Vaddö

Johan Valström – ULv kurschef

ULv anländer till föreläsningen.

Den 24 – 26 maj, i skönt vårväder och härlig Roslagsmiljö genomförde ungdomsavdelningen ULv sin sista helgövning för terminen med tillhörande föreläsning för anhängare i Vaddö kursgård på söndagen.

Förmiddagen den 26 maj anlände ca 70 besökare till anhörigdagen, föräldrar, syskon och vänner för att få en inblick i och information om vad det är ungdomarna gör på övningarna.

Under föreläsningen fick besökarna möjlighet att se exempel på hur ungdomarna övernattar i fält i olika former, hur en maskerad observationsplats kan se ut samt exempel på en fältmässigt uppförda hygienanordningar.

Själva föreläsningmomentet innefattade att ungdomar anlände med sin utrustning i en bandvagn 206, denna urlastades och backades undan för att maskeras medans ungdomarna reste och maskerade den medhavda förläggningstrutningen (tält 12) på kortast möjliga tid, med klart godkänt betyg.

Strax innan lunch informerade kurschefen Johan Valström samt den nyutträdde chefen för Luftvärnsregementet, tillika ordföranden i Luftvärnsförbundet, överste Johan Jönsson, själv med ett förflutet som ungdom i ULv, om Luftvärnsförbundet, Försvarsutbildarna och kopplingen till Försvarsmakten.

Efter lunch var det så dags för uppställning på kursgårdens strand där regementschefen och kurschefen delade ut nya tygmärken med erhållna "romber" till eleverna och där det även kungjordes att Olle Heinegård utsetts till bäste elev för utbildningsåret 23/24 samt att Lowe Lanéus av kamraterna i avdelningen utsetts till årets kamrat, de erhöll gåvor och vandringspris.

En handfull äldre ULv-elever går nu vidare och gör värnplikt, för de andra väntar.

Jag vill med detta tacka avgående elever och hälsa övriga välkomna tillbaka efter sommaren samt rikta ett stort tack till instruktörer, anhängare till våra ungdomar, till Amf 1 och Luftvärnsregementet.

Tävlingssäsongen i full gång

Ulf Moen – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet.

VM i Rifle 2019.

Skytteklubben fortsätter konceptet att tillsammans med Försvarsutbildarna och Ballistic Sweden anordna tävlingar tillsammans. Det har blivit en bra organisation där varje klubb ansvarar för två stager var.

Nästa tävling i början av augusti är en kombinerad Handgun och PCC. Pistol Caliber Carbine (PCC) är halvautomatiska korthållsgevär som har blivit populära de senaste åren. Ibland hålls både PCC och Handgun på samma banor även om grenarna inte tävlar mot varandra.

Trots att den tävlingen hålls samtidigt som VM i Rifle i Finland är anmälningssläget gott. Tävlingarna ger ett bra tillskott till klubbens ekonomi. 6 stager skjuts på en halvdag och då behöver man inte ordna matservering för de tävlande. För snart 10 år sedan anordnade skytteklubben tillsammans med Försvarsutbildarna det första SM:et i Shotgun.

Det är jättemycket jobb med att ordna en level 3 tävling, och att vi genomförde det i november när det blir mörkt runt 15 var kanske inte den bästa idén. Resultatet blev bra, men det fanns inga marginaler om något skulle ha gått fel. Hacksjöbanan eller Botkyrka skyttecenter som det numer heter är nog i minsta laget för att hålla så stora tävlingar.

Dynamiska skyttetävlingar delas in i olika level:

Level 1 är klubb tävlingar

Level 2 är den typ av tävlingar skytteklubben håller nuförtiden, där externa tävlande bjuds in. Minst 6 stager

Level 3 är nationella mästerskap och här är kraven högre och det ska minst vara 12 stager.

Level 4 är typ EM och ska innehålla minst 24 stager

Level 5 är VM och minst 30 stager

Eftersom varje skytts tid på en stage mäts individuellt tar t.ex. ett VM ganska lång tid att genomföra, det normala är att huvud-tävlingen har ca 600 skyttar och hålls över 6 dagar.

Det är det tredje VM:et i Rifle som nu ska hållas i Finska Oulu. Det första Rifle VM hölls 2017 i Moskva på en väldigt påkostad, nybyggd skytteanläggning. Det andra VM:et hölls i Karlskoga 2019 på Villingsbergs skjutfält. En mycket bra tävling på en bana som gjorde det möjligt med ovanliga skjutpositioner. På en station skulle man skjuta en tavla i 45 graders

En stage på SM i Shotgun 2014.

vinke uppåt, eftersom kulan går 4 km kändes det lite konstigt att skjuta det skottet. Fördelen med ett militärt skjutfält som Villingsberg är att det har stora avlysta områden som möjliggör intressanta tävlingsmoment. Förhoppningen är att även tävlingen i Finland blir en bra utmanande tävling.

Den 13 maj 2024 kom äntligen utredningen om ny vapenlagstiftning ”En ändamålsenlig vapenlagstiftning” - SOU 2024:31. Det är en diger lunta på mer än 1200 sidor, som tyvärr inte når upp till det skytterörelsen hade hoppats på.

Utredningen föreslår en uppdelning av vapenlagens straffbestämmelser för att tydligare skilja på överträdelse som typiskt sett begås av legala vapeninnehavare och den organiserade brottslighetens användning av illegala vapen, vilket är bra.

Däremot tas inte 5-årslicenserna bort, förhoppningen var att genom ta bort kravet på att söka om vissa licenser vart 5:e år skulle trycket på

Polismyndigheten minska och licenshanterings-tiderna skulle gå ner till rimliga tider.

Utredning har också ett förslag om att ”Alla nya tillståndsbevis bör vara elektroniska” vilket jag tror är ett gigantiskt feltänk. Idén är att man med BANK-Id eller motsvarande ska logga in i en portal och där få tillgång licenser. Argumentet är effektivisering och att licenshanterings-tiderna ska minskas. Men med tanke på världsläget och den organiserade brottslighetens framfart är det väldigt oklokt att samla information om alla vapen i en databas. Fram till 90-talet var vapenregister lokala och det fanns rutiner att bränna registren vid mobilisering.

Just nu är utredningen ute på remiss. Det kommer nog komma in ganska mycket synpunkter. Remissvaren ska ha kommit in till Justitiedepartementets näst den 11 oktober 2024.

Samtliga foton: Ulf Moen.

VÄDDÖ KURSGÅRD

Kurs och konferens i skärgårdsmiljö i över 60 år

HAR DU BESÖKT OSS PÅ SISTONE?

Om inte är det hög tid att boka er nästa kurs, konferens eller privata tillställning hos oss. Vi erbjuder förmånliga priser för medlemmar och för försvarsinriktad kursverksamhet. Vi erbjuder ett 80-tal sängplatser, goda mötesfaciliteter och ut-sökta måltider. På köpet kommer en naturskön skärgårdsmiljö och egen badplats.

Vaddö Kursgård Lv-byn
Ytterskär 2
764 92 VÄDDÖ

0176-542 19
info@vaddokursgard.se
www.vaddokursgard.se

Hektisk vår och sommar på Vaddö

Magdalena Mayer – VD, Vaddö Kursgård.

Vi har precis gått igenom en hektisk vår och sommar med flertalet kombattantutbildningar, civila försvarsutbildarkurser och tre välfyllda bridgeveckor. Under augusti lugnar det ner sig något och vi har luckor som behöver fyllas upp. Helgerna är välbokade och genom vårt samarbete med Stridsby Gård får vi flera bokningar med bröllopsföljen som behöver sovplats.

Under juli månad hade vi en sommarjobbare från ULv, Erik Björnfot. Jätteroligt att kunna ta tillvara på intresset till kursgården i flera led än i övnings-sammanhang med ULv. Erik har under sina veckor på gården målat om Gotland, Vaddö och även arbetat i service med servering, disk och städning. Ett väldigt uppskattat inslag för såväl oss i personalen som av gästerna.

Inför öppningen i april renoverade vi samtliga sex rum på Vaddö, nya möbler och färger ger en trevligare känsla i rummen. Även duschrummet och "relaxen" nere i bastun har fått ett lyft. I övrigt har vi fokuserat mycket på terrasser, utemöbler och gårdens generella utvändiga skick.

Tre stora träd fälldes under våren för att öppna upp inne på gården och till hösten planeras ytterligare trädfällning.

Trots att vindarna blåser i rätt riktning för totalförsvarets utveckling och behovet på sikt kommer att öka för kursgårdar som oss, är vi inne i ett "mellanår". Det omedelbara ökade trycket har inte visat sig i år utan kommer enligt prognos öka succesivt kommande år. Det är viktigt att visa att vi är att räkna med när kursfaciliteter behövs i ännu större utsträckning.

Jag ser ljus på kursgårdens utveckling och framtid och ser fram emot att få vara med vidare under kursgårdens upprustning.

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund
Sehlstedtsgratan 7 / 1310
115 28 STOCKHOLM

Vårt Luftvärn elektroniskt

Luftvärnsförbundet har beslutat att utöka utgivningen av "Vårt Luftvärn" med två binummer per år, som utsänds elektroniskt under kvartal 2 respektive 4. De omfattar främst inbjudan till våra aktiviteter. Binumren har en lägre ambitionsnivå än huvudnumren, som utges i kvartal 1 och 3. Redaktör för huvudnumren är Björn Kagger och för binumren Michael Reberg.

För att få dig tillsänt de elektroniska numren måste du anmäla din e-postadress till förbunds-kansliet via: exp@luftvarn.se

Luftvärnsförbundet Aktiviteter hösten 2024

ULv höstaktiviteter 2024

I Norrtälje, Vaddö.

17 augusti till 7 december

Mer info på sidan 4

Instr.möte; kurserna om Lufthot

Vaddö Kursgård, Vaddö.

14 – 15 september

Mer info på sidan 15

Luftvärnsdagen 2024

GIH på Östermalm, Stockholm.

16 november

Mer info på sidan 18

*Ja, ditt deltagande behövs!
Kom och trivs på våra aktiviteter.
Hjärtligt välkommen!*

*Senaste nytt, se vår hemsida
www.luftvarn.se*

och på Facebook "Svenskt Luftvärn."

